

Belangrijke brandweerpersoonlijkheden:

Woutherus Alexander Bickers

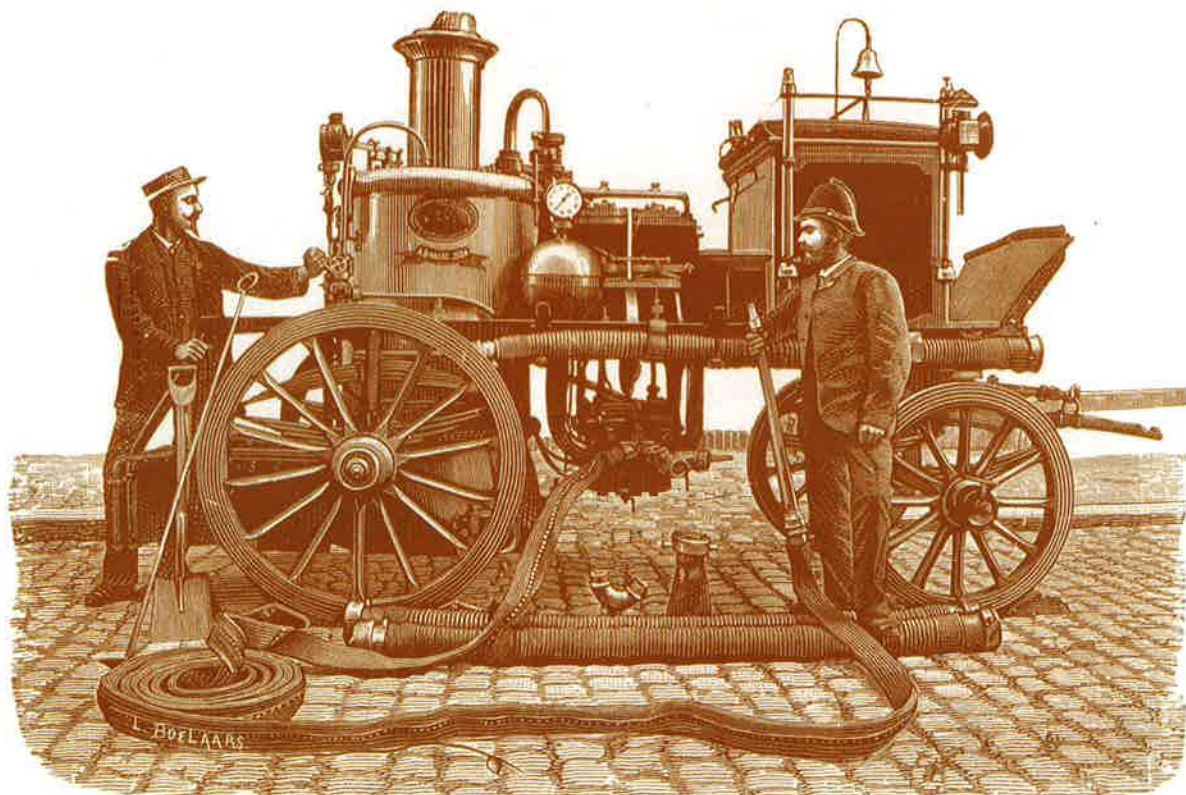
In de loop van de geschiedenis hebben een aantal markante figuren een belangrijke rol in de brandweershistorie gespeeld. De één wat meer op de voorgrond, de ander in alle bescheidenheid, een niet onbekende eigenschap bij de brandweer. In een serie artikelen in Eén-Eén-Twee wil de Werkgroep Brandweer Historie de herinnering aan een aantal van die persoonlijkheden weer een beetje tot leven brengen. Deze keer:

Woutherus Alexander Bickers (1865-1921).

De geschiedenis van de roemrijke brandspuitenfabriek A. Bickers & Zoon te Rotterdam beslaat ruim tweehonderd jaar en kent vele hoogte- en dieptepunten. Een van de markantste directeuren was degene die tussen 1890 en 1920 zorgde voor het op de kaart zetten van de Nederlandse brandspuitenfabrieken en die van hemzelf in

het bijzonder, Wouter A. Bickers. Op 3 mei 1783 kocht Alexander (Sander) Bickers (1741-1832) een huis aan de Goudsche Wagenstraat K-499 in Rotterdam en noemde zich in 1791 meester-koperslager en brandspuitmaker. In latere boeken en folders van de firma Bickers wordt als oprichtingsjaar 1770 vermeld. Was Bickers misschien toen al werkzaam in de branche, maar nog niet als zelfstandige, maar bijvoorbeeld bij Matthijs Killenaar of Hendrick van der Vark? Op 21 maart 1825 legateerde Sander alle gereedschappen aan zijn vijfde zoon Abraham (1785-1857), die in datzelfde jaar meteen een fraaie opdracht kreeg voor de levering van twee scheepsbrandspuiten aan de Marine. In 1833 kwam zijn derde zoon Woutherus Bickers (1813-1852) in dienst, die per 1

januari 1844 de zaak overnam als de firma A. Bickers & Zoon. In maart 1844 verhuisde de fabriek naar de Goudsche Wagenstraat 70 en werd begonnen met het fabriceren van scheepsbenodigdheden. Op dat moment was Bickers ook de stads-brandspuitmaker. In 1848 begon men zelf met de productie van geweven brandspuitslangen en in het daaropvolgende jaar werd de fabriek fors uitgebreid. Na het overlijden van Woutherus werd de fabriek voortgezet door zijn weduwe Adriana van Vliet (1813-1897) en zijn beide zoons Sander (1834-1872) en Woutherus Alexander (1836-1908). De teruggang in de zeilvaart zorgde voor een hernieuwde focus op de brandspuitfabricage, waar aan het einde van de jaren vijftig overigens veel concurrentie ontstond. Toch kon men in 1859

Een van de hoogtepunten was de constructie van de eerste eigen stoombrandspuit in Nederland in 1887.

Adriana van Vliet, de weduwe van Wouter Bickers (1813-1852), die jarenlang de feitelijke leiding van de fabriek in handen had.

de opdracht krijgen voor de levering van 28 grote brandspuiten voor het Departement van Koloniën.

Op 1 juli 1863 werd een vennootschap opgericht met A.W.F. Voorstad, Sander en Wouter Bickers tot voortzetting van de firma A. Bickers & Zoon en in 1872 werd het predikaat 'Koninklijke' verleend. Sander overleed al in 1872 en op 15 oktober 1880 trad Wouter uit de firma en deed zijn aandeel over aan zijn moeder en haar tweede echtgenoot, Voorstad.

Wouter A. Bickers (1865-1921) bij zijn 25-jarig jubileum in 1915.

Jonge directeur

Sander's oudste zoon, Woutherus Alexander (1865-1921) kwam na een familietwist bij oma Adriana

van Vliet in de fabriek werken en werd daarvan op 1 mei 1890 als 25-jarige hoofd. Zijn jongere broer Alexander (geb. 1869) werd mededirecteur. Door zijn nieuwe functie werd Wouter ook automatisch Meester-brandspuitmaker van de Gemeente Rotterdam. Zowel het technisch inzicht, de energie en het soms wat overmoedig optimisme van Wouter brachten de fabriek tot grote hoogte. Als jonge jongen schonk hij zijn grootmoeder in 1884 al een eigen ontwerptekening van een stoombrandspuit, die met enig vallen en opstaan begin 1887 als eerste eigen stoombrandspuit vervaardigd werd. In 1904 kwam de eerste automobiel-stoomspuit van eigen fabrikaat en de eerste motorspuit kwam in 1913 uit de fabriek. Al in 1896 had Wouter voorspeld dat alle paarden zouden verdwijnen en dat vrachtwagens en brandspuiten automobielen zouden worden. Zijn uitspraken werden met schouderophalen begroet, maar ondanks zijn relatief korte leven heeft hij het uitkomen van zijn voorspellingen zelf mogen meemaken. Wouter Alexander was zeer gedreven en publiceerde veel, waaronder het in 1897 verschenen boekje 'De ontwikkeling van het Bluschwezen'. Door het succes van de eigen stoombrandspuiten en het goede fabrikaat van de handbrandspuiten groeide Bickers' aandeel in de brandweermarkt zeer snel. Met groot enthousiasme streed hij voor de verdrijving van buitenlandse merken van de Nederlandse markt, en met succes.

Vanaf het begin van de twintigste eeuw liep de productie van handspuiten flink terug door de komst van stoom- en motorspuiten. Er werden weliswaar tientallen handspuiten aan Indische afnemers geleverd, maar voor de Nederlandse markt was het aantal handspuiten al teruggelopen van 11 in 1900 naar 7 in 1912 en 1913. De behoefte aan handbrandspuiten bleef in de overzeese gebiedsdelen nog lang groot, omdat daar volop arbeidskracht was maar onvoldoende technische kennis én brandstof voor het beheer en gebruik van stoom- en

motorspuiten.

Toen Wouter in 1915 zijn 25-jarig jubileum als directeur van de fabriek vierde, had men berekend dat er 64 stoombrandspuiten, 6 automobiel-stoombrandspuiten, 618 handbrandspuiten en 9 motorbrandspuiten waren afgeleverd in die periode. De economisch slechte jaren van de eerste wereldoorlog werden vooral doorstaan door innovatie en ontwikkeling, waardoor vele concurrenten van de markt konden worden verdreven.

Kort pensioen

In 1920 stapten Wouter en Alexander Bickers uit de directie, waarop Alexander Bickers Wzn. (geb. 1891) als enige directeur optrad. Op 23 juni 1924 werd ook aan deze Alex Bickers ontslag verleend als directeur. Het bewind ging naar Alexander Azn. (geb. 1894) en ir. P. Scheer (1882-1928). Op 12 augustus 1921 overleed Wouter na een langdurig ziekbed op 55-jarige leeftijd.

Hoewel de jaren dertig veel ups en downs kenden, kwam er vlak voor de oorlog een ware opleving, toen in het kader van de Luchtbescherming grote aantallen tweewielige motorspuiten geleverd moesten worden. Tot ver in de jaren tachtig kon men de naam van Bickers op vele brandweerproducten in binnen- en buitenland tegenkomen.

Volstrekt eenige kansgeving.
Heden overleed na langdurig doch geduldig lijden, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader

de Heer WOUTHERUS ALEXANDER BICKERS,
Oud-directeur der N. V. Brandspuitenfabriek voorheen **A. BICKERS & ZONN,**
in den ouderdom van 55 jaar.

C. BICKERS—GROOTENHUIS
ALEX BICKERS
H. L. BICKERS—BONSKI en kind

WILLY BICKERS
KEES BICKERS,

Rotterdam, 12 Augustus 1921.
Schiedams 91.

De teraardebestelling zal plaats hebben Maandag a.s. op de begraafplaats Crooswijk.
Vertrek van het storfhuis ten één ure.

49394/30

Overlijdensadvertentie W.A. Bickers uit het NRC.